

Instructie invoeren Vele Handen project 2021

Laatste wijziging: 1 september 2021

We nemen bij dit project in principe letterlijk over, maar let op uitzonderingen:

- Achter elke afkorting voeren we een punt in. Koppelstreepjes of een dubbele punt enz. worden dan niet overgenomen.
- Afkortingen bij Namen, bij Geboorteplaatsen, bij Religie en bij Beroep worden steeds volgens ditzelfde principe ingevoerd., b.v.
 - Wilha.
 - St. Jansteen (als er St-Jansteen staat)
 - Serooskerke (W.)
 - Serooskerke (Sch.)
 - M.burg
 - N.H.
 - N. Herv.
 - Ned. Herv.
 - Ger. K.
 - Landb.knecht
 - Landb. Knecht

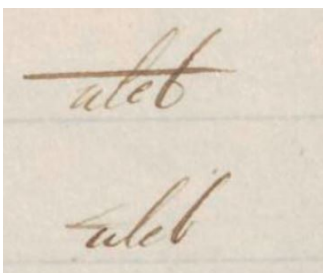
Zie voor het gebruik van spaties en punten in afkortingen ook het kopje 'Religie' onder de richtlijnen voor de invoer per veld.

Algemene richtlijnen

Neem doorgeshaalde gegevens over

Kijk voor het afsluiten van een scan altijd of er verder onderaan nog gegevens staan

- **Let op! Het komt regelmatig voor dat er op een scan een leemte is gelaten tussen twee of meer series inschrijvingen. Kijk dus altijd goed of er verder onderaan de pagina niet nog meer inschrijvingen staan voor de invoer definitief af te sluiten!**
- Alles wordt ingevoerd, dus ook doorgehaalde regels. Alleen als er sprake is van een duidelijke verbetering (meestal in één vak, bijvoorbeeld bij een voor- of achternaam), waarbij de oorspronkelijke tekst meestal niet meer goed leesbaar is, dan wordt de verbeterde tekst overgenomen.
- Het komt vaak voor dat een persoon meerdere malen wordt vermeld op één scan. **Neem alle namen altijd over.**
- Alles wordt letterlijk overgenomen, ook als de tekst onjuist of onjuist gespeld is. Dit geldt in de eerste plaats bij voor- en achternamen, maar ook bij de **spelling** van straat- en plaatsnamen. Deze kunnen ouderwets zijn gespeld (bijvoorbeeld 'Cortgeen', 'Neuzen') of zijn afgekort (bijvoorbeeld 'Berg op Zoom' voor 'Bergen op Zoom'). Zowel de oude **schrijfwijze** als de afkorting worden letterlijk overgenomen. Eindig de afkorting altijd alleen met een punt. Andere tekens **zoals een dubbele punt (:)** of **een underscore (_)** worden niet overgenomen.
- **Letterlijk overnemen betekent dus nooit iets zelf in- of aanvullen dan wel interpreteren, ook al staan de gegevens, zoals een geboortedatum, duidelijk 'fout' op de scan vermeld.**
- Begin het veld 'Achternaam', 'Voornaam', 'Geboorteplaats', 'Religie' en 'Beroep' altijd met een hoofdletter en **het veld 'Tussenvoegsel'** alleen als dit met een hoofdletter is geschreven.
- Gebruik in een invoerveld nooit een harde return (door eenmaal op de enter-toets te drukken; ook wel alinea-einde genoemd) of een puntkomma (;)
- In de verplichte velden 'Voornaam', 'Achternaam', 'Geboorteplaats' en 'Geboortedatum' wordt ##### ingevoerd als er niets staat. In de niet verplichte velden 'Tussenvoegsel', 'Beroep' en 'Religie' hoeft **niets** te worden ingevuld als deze **leeg** zijn.
- **Staat er in een verplicht veld iets dat niet hoeft te worden ingevoerd, gebruik dan @@@@.**
- Diakritische tekens (zoals é, è, ê, ç, ü etc.) en hoofdletters worden overgenomen.
- Als er geen twijfel bestaat, dan worden de y en de ij overgenomen zoals ze vermeld zijn. Is er wel twijfel dan gaat de voorkeur uit naar de ij.
- Bij dit project blijkt dat in plaats van een aanhalingsteken ook wel eens de afkorting 'alsb.' (als boven) wordt gebruikt. Dit is soms moeilijk leesbaar, zoals in onderstaand voorbeeld. Behandel deze vermelding als 'Id(em)' in bovenstaande regel.

- Bij een vermelding met een natuurlijke en een erkende naam (zie onderstaand voorbeeld) worden beide namen in een afzonderlijke regel opgenomen. In beide regels worden dezelfde voornaam, tussenvoegsel, geboorteplaats en -datum en religie opgenomen. **Meestal (zoals ook in onderstaand voorbeeld) kan met behulp van de geboorteakte in Zeeuwen Gezocht worden achterhaald wat de natuurlijke cq. erkende naam is.**

N ^o	FAMILIENAAM.	VOORNAMEN.	GE- SLACHT.	VAN ELKEN PERSOON TOT HET HOOPD VAN HET HUISGEZIN.	DAGTEEKE- NING EN JAAR	GEBORTEPLAATS.	H. W. S.
NR.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	Back (wed. H. de Looze)	Francina		Hoofd. 1843	14 maart 1843	Veere	
	Broet Deeraem p. v.	Jacoba		1898	9 Juni 1898	id.	

- Is de scan leeg, of er staan geen gegevens op die kunnen worden ondergebracht in de gevraagde velden, druk dan op de knop 'Onbruikbaar'.
- Als een scan geen in te voeren gegevens bevat (bijvoorbeeld een kaft of een voorblad), of deze is **echt niet** leesbaar, druk dan op de knop 'Onbruikbaar'.
- Als u een scan te moeilijk (leesbaar) vindt, dan kunt u klikken op 'Te moeilijk'.
- Check na het voltooiën van een scan of
 - **Alle personen tot onder aan de pagina zijn ingevoerd**
 - **De namen en jaartallen kloppen**
 - **Alle verplichte velden zijn ingevoerd**

En druk op 'Afronden'. Uw saldo wordt verhoogd en u krijgt een nieuwe scan.

- Gebruik zoekmachines als www.zeeuwengezocht.nl maar ook www.google.nl en [Nederlandse Familienamenbank \(cbgfamilienamen.nl\)](http://NederlandseFamilienamenbank(cbgfamilienamen.nl)). als je twijfelt over de juiste schrijfwijze van een plaatsnaam, persoonsnaam of beroep. Dit geeft geen garantie tot succes, maar kan soms veel verheldering geven. We nemen de informatie echter altijd over zoals deze op de scan geschreven staat.
- Kijk voor de werking van VeleHanden in het algemeen op [picvh_zar_index_terneuzen+axel\(velehanden.nl\)](http://picvh_zar_index_terneuzen+axel(velehanden.nl)). Vanaf pagina 14 zijn enkele handige tips voor het invoeren opgenomen.
- Hou altijd het forum in de gaten voor alle laatste nieuwtjes en tips.

Richtlijnen voor de invoer per veld

Ingevoerd worden de velden Achternaam, Tussenvoegsel, Voornaam, Geboorteplaats, Geboortedatum en Beroep. Hieronder volgt een toelichting per veld.

- Achternaam (verplicht veld)
 - Begin de achternaam altijd met een hoofdletter. Neem bij de echtgenote alleen de meisjesnaam over. Dus niet (als deze vermeld zijn) de gehuwde naam en toevoegingen als 'wed.', 'geb.', 'echtg. van'. Adellijke titels worden ook niet overgenomen. Neem verder de spelling letterlijk over. Patroniemen (Janszoon, Clasinadochter) worden achter de voornaam gezet. **Als het patroniem tussen haakjes staat, dan worden de haakjes niet overgenomen.**
 - Vul als er niets staat ##### in. Als een naam gedeeltelijk leesbaar is, gebruik dan '@' in combinatie met het leesbare deel. Een of meer onleesbare tekens moeten vervangen worden door een of meer maal '@'.
 - **Vaak staat er in plaats van de achternaam 'Idem', 'Id.' of een aanhalingsteken (" of ,,). Neem hier WEL de gegevens van hetzelfde veld van de voorgaande inschrijving over. Een enkele keer is er in plaats van de achternaam een liggende (horizontale) streep getrokken. Ook hier wordt de voorgaande achternaam overgenomen. Let op: bij het beroep en de religie zijn deze regels anders! Kijk hiervoor bij de kopjes 'Beroep' en 'Religie'.**
In sommige gevallen is het veld helemaal leeg gelaten, terwijl het hier de kinderen van de hoofdbewoner betreft (zie onderstaand voorbeeld). Neem de achternaam hier **niet** over.

VOLG- NUM- MER.	GESLACHTSNAAM. (Geslachtsnaam der vrouw.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	GESLACHT.
1.	2.	3.	4.
1	Schrier	Yacobus	M
2	Davidse	Duriana	M
3	Schrier	Reijndje	M
4		Wilhelmina	M
5		Tiekse	M
6		Willems	M

- Tussenvoegsel
 - Eventuele tussenvoegsels staan vermeld bij de achternaam, meestal ervoor, soms erachter. Neem het tussenvoegsel letterlijk over in het daarvoor bestemde veld, ook als het met een hoofdletter begint. Als het tussenvoegsel met een kleine letter is geschreven voer je het ook in met een kleine letter. Laat het veld leeg als er geen tussenvoegsel is. Neem de afkortingen, inclusief punten ('v.d.'), over. **Een enkele keer staat het tussenvoegsel tussen haakjes (). Neem de haakjes niet over.**
 - In Zeeuws-Vlaamse namen zitten vaak Vlaamse en/of Franse invloeden. Dit heeft tot gevolg dat tussenvoegsels vaak aan de achternaam worden vast geschreven.

Dus als er staat 'VanDixhoorn', vul dan het tussenvoegsel 'Van' met hoofdletter in, in het veld tussenvoegsel en 'Dixhoorn' in het veld achternaam.

UITZONDERING bij namen met een apostrof: Als er bijvoorbeeld staat 'D'haene' dan voer je dit bij elkaar in het veld 'Achternaam', omdat 'haene' met een kleine letter is geschreven. Staat er echter 'D'Haene' dan komt 'Haene' in het veld Achternaam en 'D' in het veld Tussenvoegsel, omdat 'Haene' met een hoofdletter is geschreven. Als er ten slotte staat 'd'Haene' dan komt 'Haene' in het veld Achternaam en 'd' in het veld Tussenvoegsel.

- Voornaam (verplicht veld)
 - Begin de voornaam/namen altijd met een hoofdletter. Meerdere voornamen worden gescheiden door een spatie, ook als deze aan elkaar zijn geschreven. Eventuele leestekens (komma's, punten) tussen of achter de voornamen worden niet overgenomen. Afkortingen worden niet opgelost. Markeringen anders dan een punt om aan te geven dat het een afkorting betreft worden niet overgenomen. 'Wilh.' wordt dus 'Wilh.' en 'Wilh_a' wordt 'Wilha'. Eindig de afkorting altijd met een punt.
 - Vul als er niets staat ##### in. Als een naam gedeeltelijk leesbaar is, gebruik dan '@' in combinatie met het leesbare deel. Een of meer onleesbare tekens moeten vervangen worden door een of meer maal '@'.
 - Patroniemen (Janszoon, Clasinadochter) worden achter de voornaam gezet.
- Geboorteplaats (verplicht veld)
 - Begin de geboorteplaats altijd met een hoofdletter.
 - Soms is een plaatsnaam anders geschreven dan gebruikelijk (Sas v.Gend) of afgekort. Neem deze letterlijk over, inclusief de punt of voeg zo nodig een punt toe achter elke afkorting.
 - Soms is de geboorteplaats leeg gelaten, waarschijnlijk omdat de ambtenaar deze destijds vanzelfsprekend vond. Vul als er niets staat ##### in, om interpretatiefouten te voorkomen. Als een plaatsnaam gedeeltelijk leesbaar is, gebruik dan '@' in combinatie met het leesbare deel. Een of meer onleesbare tekens moeten vervangen worden door een of meer maal '@'.
 - **Soms staat er in plaats van de geboorteplaats 'Idem', 'Id.', een aanhalingsteken (" of ,,). Neem hier WEL de gegevens van hetzelfde veld van**

de voorgaande inschrijving over. Een enkele keer is er in plaats van de geboorteplaats een liggende (horizontale) streep getrokken. Ook hier wordt de voorgaande geboorteplaats overgenomen. Let op: bij het beroep en de religie zijn deze regels anders! Kijk hiervoor bij de kopjes 'Beroep' en 'Religie'.

- o Als er achter de plaatsnaam een nadere geografische aanduiding is geschreven (eiland, provincie, land), wordt deze weggelaten. Neem deze echter wel over als er geen plaatsnaam is vermeld.

UITZONDERINGEN:

- **Koudekerke en Serooskerke:** neem hier de nadere aanduiding van het eiland (Walcheren of Schouwen-Duiveland), indien vermeld, WEL over.
- **Middelburg** in Zeeland en in België: neem hier de nadere aanduiding van het land (Nederland of België), indien vermeld, WEL over.
- **Overige dubbel voorkomende plaatsnamen binnen Nederland:** neem ook hier de nadere aanduiding van bijvoorbeeld de provincie WEL over. **Gebruik voor de dubbele plaatsnamen de lijst die in bijlage 1 is opgenomen.**
- o Gebruik behalve '@' en '#' geen andere tekens zoals '&' bij Oost & West-Souburg, maar schrijf in dit geval de plaatsnaam voluit: 'Oost- en West-Souburg'. De apostrof wordt wel overgenomen in plaatsnamen als 's-Heer Hendrikskinderen, 's-Heer Arendskerke, 's-Heerenhoek etc.
- o Let op! Het kan voorkomen dat de geboorteplaats in dezelfde kolom is vermeld als de geboortedatum. Het is van belang hierbij niet de verwarring te maken met de kolom aan de rechterzijde, waarin de laatste vorige woonplaats is opgenomen.
- o Het kan voorkomen dat de geboorteplaats is 'aangevinkt' als keuzemogelijkheid in verschillende kolommen, zoals in het onderstaande voorbeeld. Neem in dit geval de geboorteplaats niet over, maar vul @@@@ in.

Geboorteplaats												Nederlandsch hervormden			
Geboren in de gemeente.		Geboren in de provincie.		Geboren in een andere provincie binnen het Bijk.		Geboren in onze tegenwoordige landen Europa.		Geboren in Duitschland.		Geboren in België.		Geboren in andere vreemde landen.		M.	V.
M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
23	30	15	20	3	3	-	-	-	-	1	-	-	-	38	52
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

- **Geboortedatum (verplicht veld)**
 - o De datum wordt in een vast formaat met cijfers weergegeven **dd-mm-jjjj**. Zo wordt 21 dec 1860 ingevoerd als: 21-12-1860. Als de geboortedatum 2 juli 1870 is kan worden volstaan met het invoeren van 2-7-1870. Het systeem vult dit automatisch aan naar 02-07-1870.
 - o Soms is het jaartal niet voluit geschreven en bestaat het uit de laatste twee cijfers, bijvoorbeeld '17. Dit moet worden aangevuld tot een 4-cijferig jaartal, **bijvoorbeeld** 1817. Let op dat de goede eeuwaanduiding wordt ingevoerd,

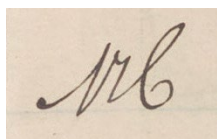
dus in het bovenstaande voorbeeld niet 1917! Dit is meestal wel af te leiden uit de overige inschrijvingen op hetzelfde adres.

- Wanneer een datum niet compleet is kunnen '@'s worden toegevoegd op de lege plaatsen. Als er bijvoorbeeld alleen het jaartal 1827 staat wordt dit ingevoerd als '@-@@-1827'. Als er alleen staat 'Sept. 1833', dan wordt '@@-09-1833' ingevoerd.
- Als er geen geboortedatum is vermeld, of deze is onleesbaar, dan wordt er ##### ingevoerd.
- Beroep (niet verplicht)
 - Begin het beroep altijd met een hoofdletter.
 - Neem afkortingen letterlijk over, inclusief eventuele punten. **Het kan dus voorkomen dat er meerdere punten toegevoegd moeten worden.**
 - Afkortingen worden nooit opgelost.
 - Let op het juist gebruik van spaties en punten in afkortingen (zie verder onder Religie).
 - Als er ,, staan, of als er id(em) staat of een horizontale streep, voeren we bij het beroep niets in (dus niets overnemen uit andere regels) en we laten het veld leeg.
 - Vul bij familieleden, zoals de echtgenote en kinderen en eventuele huisgenoten dus **nooit** het beroep van de hoofdbewoner in.
 - Als in plaats van een beroep de relatie tot de hoofdbewoner is vermeld, dus bijvoorbeeld 'Kind' of 'Vrouw' dan wordt dit niet ingevoerd.
 - Maak geen eigentijdse vertaling van het beroep en neem dit letterlijk over zoals vermeld op de scan. Dit geldt ook voor Franstalige beroepen.
 - **Als er niets staat valt er niets in te voeren en we laten het veld 'Beroep' leeg. Vul ook niet ##### in, omdat het beroep geen verplicht veld is.**
 - Overige vermeldingen (dus anders dan een beroepsaanduiding), zoals aanhalingstekens ("), 'Idem' (ook afgekort tot 'Id.') of 'O' worden **niet** overgenomen.
 - Voer de aanduidingen 'Particulier', 'Rentenier' en 'Huisvrouw' niet in. Dit geldt voor alle aanduidingen die niets zeggen over het beroep, dus ook bijvoorbeeld 'Gepensioneerd' of 'leerling R.H.B.S.'.
 - **Vermeldingen als Leerling timmerman, Kwekeling onderwijs zeggen wel iets over het (toekomstig) beroep. Neem vermeldingen in de zin van leerling/aspirant/kwekeling in combinatie met een beroep wel over.**
 - Een enkele keer wordt er iets aan het beroep toegevoegd, zoals een nadere aanduiding of specificatie van de werkzaamheden. Dit kan tussen haakjes achter het beroep zijn toegevoegd zoals in dit voorbeeld: 'Varensgezel (meevarend a/b v/h binnenschip "Edelweiss II")'. Neem deze nadere aanduiding niet over.
 - Als een beroep gedeeltelijk leesbaar is, gebruik dan '@' in combinatie met het leesbare deel. Een of meer onleesbare tekens moeten vervangen worden door een of meer maal '@'.
 - Neem de woorden 'Zonder' en 'Geen' wel over.
 - Soms is er een tweede beroep in hetzelfde veld ingevuld, al of niet met potlood. Neem beide vermeldingen dan over, gescheiden met een komma.

- Religie (niet verplicht)
 - Begin de religie-aanduiding met een hoofdletter.
 - Neem de vermelding in het veld religie (kerkgenootschap) letterlijk over.
 - **Neem afkortingen letterlijk over, inclusief eventuele punten. Het kan dus voorkomen dat er meerdere punten toegevoegd moeten worden.**
 - **Afkortingen worden niet opgelost.**
 - **Let op het juist gebruik van spaties en punten in afkortingen (zie ook onder beroep). Gebruikelijk is om WEL een spatie tussen bijvoorbeeld Ned. Herv. te plaatsen, maar GEEN spatie tussen de afkorting N.H. (je plaatst ook geen spatie tussen initialen/voorletters). Na iedere afkorting moet een punt worden ingevoerd of toegevoegd en soms volgt na die punt een spatie en soms niet. Voorbeelden hiervan zijn:**
 - R.C.
 - N.H.
 - E.L.
 - R. Cath.
 - Ev. L.
 - Ev. Luthers
 - **Als er ,, staan, of als er id(em) staat of een horizontale streep, voeren we bij de religie niets in (dus niets overnemen uit andere regels) en we laten het veld leeg.**
 - Overige vermeldingen (dus anders dan een religie-aanduiding) zoals aanhalingstekens (,,) of 'Idem' (ook afgekort tot 'Id.') worden **niet** overgenomen.
 - **Als er niets staat valt er niets in te voeren en we laten het veld 'Religie' leeg. Vul ook niet ##### in, omdat de religie geen verplicht veld is.**
 - Als een religie gedeeltelijk leesbaar is, gebruik dan '@' in combinatie met het leesbare deel. Een of meer onleesbare tekens moeten vervangen worden door een of meer maal '@'.
 - Neem de **woorden** 'Zonder' **en** 'Geen' wel over.
 - Het kan voorkomen dat de religie is 'aangevinkt' in een kolom met meerdere keuzemogelijkheden, zoals in het onderstaande voorbeeld. Neem in dit geval de religie over zoals deze bovenaan de 'aangevinkte' kolom is vermeld. Vul bij de laatste (meest rechtse) mogelijkheid niets in.

GODSDIENSTIGE GEZINDHEID.			
Roomsehen.	Protestanten.	Israëlieten.	Tot geen der voormelde gezindheden behoorende.

- Een veelvoorkomende en moeilijk leesbare afkorting is NH:

- Zie voor een alfabetisch overzicht van voorkomende religies en hun schrijfwijzen Bijlage 2.

Bijlage 1

Plaatsnamen die ook elders voorkomen (bron: [Zeeuwse woonplaatsen – Zeeuws Archief](#))

Plaats:	Regio 1	Regio 2	Regio 3	Regio 4
Driedijk	Zeeuws-Vlaanderen	Zuid-Beveland		
Driewegen	Zeeuws-Vlaanderen	Zuid-Beveland		
Duivenhoek	Zeeuws-Vlaanderen	Zuid-Beveland		
Groenendijk	Zeeland	Noord-Brabant	Zuid-Holland	België
Koudekerke	Walcheren	Schouwen		
Middelburg	Zeeland	België		
Molenhoek	Ossenisse	Terhole	Terneuzen	
Nieuwland	Sluis	Terneuzen	Walcheren	
Oostburg	Zeeland	Wisconsin, USA		
Oostdijk	Zeeuws-Vlaanderen	Zuid-Beveland		
Oosterland	Zeeland	Noord-Holland		
Oudekaai	Zeeuws-Vlaanderen	Zuid-Beveland		
Oudeland	Sluis	Tholen		
Overslag	Zeeland	België		
Schuddebeurs	Schouwen-Duiveland	Zeeuws-Vlaanderen		
Serooskerke	Walcheren	Schouwen		
Sluis (de)	Terneuzen	Tholen		
Tol	Schoondijke	Waterlandkerkje		
Veer (het)	Sluis	Terneuzen		
Veer ('t)	Tholen			
Watervliet	Zeeland	België		

Bijlage 2

Alfabetisch overzicht van voorkomende religies en schrijfwijzen

Zie ook het forum voor de laatste bijwerking: VeleHanden > Projecten > Project informatie

- Afgescheiden
 - Afdgesch.
 - Afdgescheije
 - Ch. Afdges.

- Anglicaans
 - Anglic.

- Antroposofische Vereeniging

- Apostolische Vereeniging

- Christelijk gereformeerd
 - C.G.
 - C.G.K. (Chr. Ger. Kerk)
 - Ch. G.
 - Christ. Geref.
 - Chr. Ger.

- Doopsgezind
 - D.G.
 - Doops G.
 - Doopsch

- Duits evangelisch
 - D.E.

- Evangelisch Luthersch
 - E.L.
 - Ev. L.

- Gereformeerd
 - Gereformd. (de **d** in superscript)
 - Ger.
 - Gerd. (de **d** in superscript)
 - G. Gem.
 - G.G.
 - Gerf. Gem.
 - Gerf. Gemt.
 - Gerf. G.
 - Ger. Gez. (gereformeerde gezindte)
 - Ger. V. (gereformeerd vrijgemaakt)

- Gerford.
- Grd. Chr. (vermoedelijk: gereformeerd christelijk)
- Oud Gerf.
- Reformé (Frans)

- Gereformeerde kerken
 - Ger. K.
 - Gerk.
 - Geref. kerken
 - Ger. kerk
 - G.K.
 - Gerf. K.
 - Geref. K.
 - Gerefd. Kerken

- Hersteld Luthers
 - H.L.

- Joods
 - (vermoedelijk) J.S.

- Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten
 - 7e dags advent.

- Leger des Heils
 - L.d.H.

- Luthers
 - (vermoedelijk) L.
 - Luitersch
 - Luth.
 - H. Lutersch (Hersteld)

- Nederduits Hervormd
 - Nederd. Herv.

- Nederduitse gereformeerde kerk (Dolerende)
 - Ger. dol.
 - Ger. (dol.)

- Nederduitsch Gereformeerde Gemeente
 - Nederduitsch Ger. Gem.

- Nederlands Hervormd
 - N.H.
 - Ned. Herv.
 - N. Herv.

- Ned. H.
- Ned. Hevd.
- Nerd. Hervd.
- Nev. (een aanname!!)
- N.Hd.

- Oud gereformeerd
 - Oud Ger.
 - O.G.G. (oud gereformeerde gemeente)
 - O.G.K. (oud gereformeerde kerk)

- Oud Roomsch
 - Oud Roomsch

- Remonstranten
 - R.
 - Rem.

- Rooms katholiek
 - R.
 - R.K.
 - R.C.
 - Roomsch C.
 - Roomsch Cath.
 - Roomsch K.
 - Roomsch Kath.